

Info spot

De TOP 25 van de werkzame bestanddelen in de uitgaven in de ambulante sector van de verzekering voor geneeskundige verzorging in 2011

Deze TOP 25 van de werkzame bestanddelen vertegenwoordigen 37 % van de totale netto-uitgaven (dit zijn de uitgaven voor de verplichte verzekering) en 23 % van het behandelingsvolume (DDD¹). Ter verduidelijking: er bestaan naast deze 25 werkzame bestanddelen nog 730 werkzame bestanddelen waarvoor er een verzekeringstegemoetkoming is in de ambulante sector.

TOP 25 (2011)

Plaats nettobedrag 2011	ATC	Werkzaam bestanddeel	Nettobedrag 2011	DDD 2011	Aantal patiënten 2011	Gemidd. jaarlijkse toename nettobedrag 2008 - 2011	Jaar van de eerste vergoeding van het werkzaam bestanddeel	1ste jaar van verschijning in de TOP 25
1	C10AA05	ATORVASTATINE	116.688.162	107.230.278	299.180	5.875.150	1998	1999
2	L04AB04	ADALIMUMAB	97.673.654	2.499.243	9.322	15.427.158	2004	2006
3	C10AA07	ROSUVASTATINE	72.394.577	105.516.839	288.080	9.652.200	2003	2006
4	L04AB01	ETANERCEPT	60.585.181	1.561.777	6.187	4.646.431	2002	2005
5	A02BC01	OMEPRAZOL	51.859.958	151.877.542	703.115	-4.900.992	1989	1997*
6	R03AK06	SALMETEROL MET EEN COSTICOSTEROIDE	46.220.171	28.588.867	240.888	-587.039	2001	2002
7	A02BC02	PANTOPRAZOL	44.661.034	109.319.734	724.325	357.395	1997	2002
8	B02BD02	BLOEDSTOLLINGSFACTOR VIII	44.175.266	92.311	262	1.661.038	1980**	2002
9	R03AK07	FORMOTEROL MET EEN COSTICOSTEROIDE	42.520.678	32.058.392	340.645	3.600.025	2002	2003
10	L03AB07	INTERFERON BETA-1A	36.575.993	2.401.506	3.740	812.963	1998	2001
11	N05AH04	QUETIAPINE	34.254.865	9.471.952	61.630	3.958.623	2002	2009
12	C10AA01	SIMVASTATINE	33.849.926	178.395.458	709.716	225.114	1990	1997*
13	N06AB10	ESCITALOPRAM	33.681.106	59.800.822	294.076	638.055	2003	2004
14	R03BB04	TIOTROPIUM BROMIDE	30.442.157	22.625.264	122.610	1.816.197	2004	2006
15	N05AH03	OLANZAPINE	29.594.473	7.426.354	44.835	942.022	1999	2003
16	L01XE01	IMATINIB	27.489.365	248.023	1.033	972.649	2002	2007
17	C01DX12	MOLSIDOMINE	26.649.847	87.149.921	125.836	-1.492.917	1981	1997*
18	J01CR02	AMOXICILLINE MET ENZYMRERMER	26.615.011	35.107.063	1.582.512	-80.795	1986	1997*
19	C07AB07	BISOPROLOL	25.676.550	96.497.354	647.017	1.373.487	1988	1997
20	N03AX14	LEVETIRACETAM	25.594.186	7.241.500	22.917	3.392.898	2002	2010
21	B01AB05	ENOXAPARINE	23.562.053	17.711.040	228.954	1.217.771	1989	2009
22	N05AX08	RISPERIDON	22.778.424	6.436.862	73.505	61.252	1996	2005
23	B01AB06	NADROPARINE	22.385.960	12.019.269	172.761	-719.258	1988	2001
24	J01CA04	AMOXICILLINE	21.802.488	29.044.911	1.678.307	163.541	1980**	1997*
25	V03AN01	ZUURSTOF	20.971.720	978.410	25.574	-523.495	1980**	2005

*1997 is het eerste jaar waarin Farmanetgegevens beschikbaar waren; deze molecule zal waarschijnlijk vroeger in de TOP 25 verschenen zijn.

** 1980 of nog vroeger

(bron: RIZIV – Farmanet)

¹ *Defined Daily Dose*; een groep deskundigen van de WHO definiëren per werkzaam bestanddeel een gemiddelde dagdosis (DDD) rekening houdend met de dosis die voor het geneesmiddel wordt gebruikt in zijn voornaamste indicatie bij een volwassene. Het gaat uiteraard om een meeteenheid en niet om een norm van goede praktijk.

De TOP 25 bevat weinig heel recente werkzame bestanddelen. De twee meest recente werkzame bestanddelen werden voor het eerst terugbetaald in 2004 (adalimumab en tiotropium bromide). Omgekeerd dateren 15 werkzame bestanddelen van vóór het jaar 2000.

Bepaalde werkzame bestanddelen zijn “oude bekenden” van de TOP 25: omeprazol, simvastatine en molsidomine bijvoorbeeld waren reeds aanwezig in de TOP 25 van 1997 (het eerste jaar waarin Farmanetgegevens beschikbaar waren).

Als we het aantal jaren tussen de eerste terugbetaling en het voor het eerst verschijnen in de TOP 25 vergelijken, dan vinden we sommige werkzame bestanddelen onmiddellijk zeer hoog terug in de rangschikking: atorvastatine, salmeterol en formoterol met een corticosteroïde en escitalopram hebben er zich na één jaar gevestigd. Voor andere werkzame bestanddelen ging de opgang veel langzamer: bv. amoxicilline (17 jaar) en enoxaparine (20 jaar).

Twee werkzame bestanddelen zijn nieuw in de TOP 25 in 2011 : amoxicilline en zuurstof (ze vervangen clopidogrel en tacrolimus)

Het is mogelijk om op basis van de databankgegevens het aantal patiënten te bepalen aan wie een bepaald werkzaam bestanddeel minstens éénmaal dat jaar werd afgeleverd². Deze informatie geeft een ander beeld dan het volume uitgedrukt in DDD of in kost. Sommige werkzame bestanddelen worden immers gebruikt voor een korte termijn door veel patiënten (voorbeeld: het antibioticum amoxicilline/clavulaanzuur - ATC code J01CR02 - dat in 2011 aan 1,6 miljoen patiënten is afgeleverd). Andere werkzame bestanddelen worden gebruikt bij chronische behandelingen, wijd verspreid onder de bevolking, zoals de cardiovasculaire geneesmiddelen (atorvastatine, simvastatine, enz.). Nog andere tenslotte worden slechts gebruikt bij een klein aantal patiënten waarvan de gezondheidstoestand die dure behandelingen noodzakelijk maken (bloedstollingsfactor VIII of imatinib).

Deze TOP 25 van 2011 bevat :

- drie werkzame bestanddelen gebruikt bij COPD en astma (salmeterol met een corticosteroïd, formoterol met een corticosteroïd en tiotropium bromide),
- drie cholesterolverlagende middelen (atorvastatine, rosuvastatine en simvastatine),
- twee immunosuppressiva geïndiceerd voor de behandeling van actieve reumatoïde artritis en psoriasis (etanercept en adalimumab),
- drie antipsychotica gebruikt bij o.a. de behandeling van schizofrenie (olanzapine, quetiapine en risperidon),
- twee protonpompremmers die dienen om de maagzuursecretie te remmen (omeprazol en pantoprazol),
- twee laagmoleculaire heparines die gebruikt worden bij de preventie van trombose (nadroparine en enoxaparine),
- tweemaal het breedspectrumantibioticum β -lactam, al dan niet gecombineerd met een β -lactamaseremmer (amoxicilline en amoxicilline + clavulaanzuur),
- een werkzaam bestanddeel gebruikt als antidepressivum (escitalopram),

² Het aantal verschillende rechthebbenden die minstens 1 verpakking met het bijhorende werkzame bestanddeel afgeleverd hebben gekregen gedurende het jaar 2011, wordt opgeteld.

- een anti-anginosum gebruikt bij de chronische behandeling van stabiele angor (molsidomine),
- een stollingsfactor (bloedstollingsfactor VIII),
- een immunomodulerend middel gebruikt bij de behandeling van multiple sclerose (interferon β -1a),
- een antitumoraal geneesmiddel (imatinib),
- een β -blokker gebruikt bij o.a. de behandeling van hypertensie (bisoprolol),
- een anti-epilepticum (levetiracetam),
- zuurstof.